

Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства

11 жовтня на базі Чернігівського національного технологічного університету в рамках реалізації проекту «Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в Україні за концепцією Quadruple Helix» відбулася II міжнародна науково-практична конференція «Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства».

Цьогоріч отримано заявки на участь від понад 120 членів, серед яких представники Азербайджану, Норвегії, Білорусі, Польщі, Словаччини, Грузії, а також зареєстровано багато учасників із різних міст України, що свідчить про актуальність порушеної тематики.

З вільним словом до учасників конференції звернувся ректор Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор **Сергій Шкарлет**: «*Особливо приємно, що сьогодні питання конкурентоспроможності освіти, цифрових технологій, які впливають на весь світ і в тому числі на галузь вищої освіти, глибоко цікавлять аудиторію. Конкурентоспроможність вищої освіти, на мій погляд, означає перш за все передбачення всіх тих світових тенденцій, які впродовж трьох або чотирьох років дадуть можливість вступникові першого курсу через цей час упевнено почуватися в бізнес-середовищі, де він матиме змогу як доросла сформована особистість заробляти гроші, формувати своє життя тощо.*»

Участь у заході взяли представники університету, а також гості з Норвегії й Азербайджану. Першим виступив ректор Інституту д-ра філ. Я.-У. Сандала, доктор філософії, професор **Ян-Урбан Сандал** (Норвегія). На знак вдячності, а також за вагомий внесок у розвиток вищої освіти, співпрацю університетів і єдність двох країн ректори обмінялися почесними відзнаками та приємними символічними подарунками. Норвезький гість презентував свій виступ «*Museum Science and the Creation of Artifacts based on the Production Function*» англійською мовою.

Начальник відділу практики та кар'єрного розвитку випускників Бакінського слов'янського університету (Азербайджан), доктор філософії, доцент **Яшар Алхасов** зазначив, що в їхньому університеті з 2001 року працює український центр культур, а також наголосив, що мешканці Азербайджану з повагою ставляться до української діаспори і створюють усі належні умови для того, щоб українці у них жили як повноцінні громадяни. Акцентаючи увагу на темі конференції, Яшар Алхасов додав від себе, що в будь-якому суспільстві чи колективі цінуються дві риси спеціаліста: відданість і професіоналізм. У своєму дослідженні «*Грамматический материал как основной компонент содержания иноязычной речевой деятельности*» науковець пропонує власну модель вивчення іноземних мов.

Після вільних слів поважних гостей університету за регламентом аудиторія мала можливість заслухати пленарні виступи, які глибоше розкривають тему заходу. Нагадаємо: конференція відбувалася в рамках реалізації проекту «Інтегрована модель конкурентоспро-

можної вищої освіти за концепцією Quadruple Helix». Його презентувала кандидатка економічних наук, доцентка ЧНТУ **Наталія Холявко**, яка також виступила модератором заходу. За словами спікерки, мета проекту – вдосконалення механізмів інтернаціоналізації, комерціалізації, соціалізації та інтеграції вищої освіти України в чотирикутник «освіта – бізнес – уряд – споживачі/суспільство» та до європейського науково-освітнього простору. Він реалізується з жовтня 2017 року і триватиме до вересня 2020-го. За своєю суттю проєкт є міждисциплінарним і включає педагогічний, економічний та управлінський блоки. «*Зокрема, в педагогічному блоці колегі досліджують питання формування професійної компетенції майбутніх фахівців у рамках позааудиторної роботи ЗВО, що особливо актуалізується з огляду на постійне скорочення аудиторного навантаження, зростання обсягів самостійної роботи студентів. Економічний блок орієнтований на пошук точок дотику суспільних інтересів, бізнесу, університетів, основний акцент – модернізація національної системи вищої освіти України в контексті інформатизації економіки. По третью блоку нашого проєкту «Державне управління» ми сконцентровані на дослідженні державної політики у сфері інтернаціоналізації вищої освіти». Великий акцент проєкту зроблено на забезпеченні прикладного характеру досліджень. Скажімо, учасниками було підготовлено стратегію інтернаціоналізації ЧНТУ, на яку оформлено авторське право, і з 2019 року ця стратегія поетапно запроваджується в університеті. Окрім того у 2018 році виконавцями проєкту виграно два бюджетні участі, запроваджено анкетування підприємств, аби визначити найефективніші площини взаємодії, розроблено дайджест бізнес-пропозицій ЧНТУ тощо. Наразі доопрацьовуються науково-практичні рекомендації зі стимулювання участі ОТГ в розвитку освітньої системи соціальної структури, рекомендації зі стимулювання співпраці університетів, бізнесу й держави та багато інших.*

Оскільки реалізація проєкту ще триває, певні проміжні результати детальноше презентувала **Анна Вербицька**, кандидатка наук з державного управління, завідувачка кафедри маркетингу, PR-технологій та логістики ЧНТУ від час свого виступу англійською мовою «*Презентація результатів маркетингового дослідження просування науково-дослідних результатів університетів на ринку*». Вона навела стратегічні рекомендації стосовно перспектив бізнесу національних ВНЗ; акцентувала увагу на ключових сферах стратегічного співробітництва «Університет-бізнес», також презентувала варіанти відповідей щодо проблем, пропозицій та основних факторів, які сприяють плідному та дов-

готривалому співробітництву в галузі бізнес-освіти, зібраних у ході маркетингового дослідження.

Починаючи з 2018 року, проєктом було запущено проведення педагогічного дослідження на базі ЧНТУ, про який у своєму виступі «*Результати педагогічного експерименту щодо розвитку професійних компетенцій майбутніх фахівців у системі позаурочної роботи ЗВО*» розповіла **Тетяна Децюк**, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи ЧНТУ. Педагогічне дослідження складалося з декількох етапів: педагогічного спостереження, педагогічного експерименту та емпіричного дослідження й було проведене з метою вияву впливу позааудиторної роботи на формування професійних компетенцій у майбутніх фахівців, а також ставлення студентів до позааудиторної роботи. У дослідженні протягом 2017-2019 рр. узяли участь 275 студентів 2-3 курсів, із них 183 – представники гуманітарних та економічних спеціальностей; 92 – представники технологічних спеціальностей навчально-наукового інституту технологій ЧНТУ. Досліджено, що спільні форми позааудиторної роботи здебільшого мають розважальний та оздоровчий характер, а ті, які сприяють формуванню професійних компетенцій, переважно використовуються вузоспеціально (юридична клініка, студентська соціальна служба, технічні гуртки тощо). Єдиним універсальним видом позаурочної роботи є студентська рада ЧНТУ, тому протягом проєкту командою запропоновано нову форму позаурочної роботи, де могли би взаємодіяти студенти різних спеціальностей ЧНТУ, – студентська PR-агенція, створено Start-up клуб, до того ж реалізовано різні кафедральні проєкти. Розробниками й виконавцями педагогічного дослідження запропоновано ряд педагогічних умов розвитку професійно важливих компетенцій студентів у процесі позааудиторної роботи.

З доповіддю «*Моделі комерціалізації результатів наукових досліджень ЗВО в Україні*» виступив **Олександр Ставицький**, кандидат економічних наук, доцент Київського інституту бізнесу та технологій. Спікер зазначив, що комерціалізація – це діяльність з метою отримання прибутку від використання певних напрацювань, досвіду чи діяльності; охарактеризував моделі комерціалізації іноземних країн, запропонував поруч із поширеними нові непопулярні формування, які можна створювати у ВНЗ, – технопарк та «інкубатор бізнесу», а також прокоментував чотири етапи реалізації моделі комерціалізації інновацій.

Фахівець 1-ї категорії відділу авторського права Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» **Вадим Попов** презентував виступ «*Рестрація авторського права на науковий твір: основні кроки та практичні рекомендації*».

На завершення конференції всі учасники й гості отримали сертифікати. Почесну місію виконав професор **Ян-Урбан Сандал**.

Аня ІЛЛЕНКО
Фото авторки